Nº. 126. 1861.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f ... in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DONDERDAG 30 MEI.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad nº. 28.) *BESLUIT van den 21sten Mei* 1861, *houdende goedkeuring der statuten van de vereeniging, genaamd* Genootschap ter bevordering van Heel- en Verloskunde, *gevestigd te Amsterdam, en erkenning dier vereeniging als regtspersoon.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Beschikkende op een aan Ons ingediend verzoekschrift van *H. Pek* en zes anderen, allen te *Amsterdam*, daarbij overleggende de statuten der voor minder dan dertig jaren aangegane vereeniging, genaamd: *Genootschap ter bevordering van Heel- en Verloskunde*, gevestigd te *Amsterdam*, en verzoekende dat deze vereeniging door Ons moge worden erkend;

Gelet op de voorschriften der wet van 22 April 1855 (*Staatsblad* nº. 32) in het algemeen, en op art. 6, *tweede lid* dier wet in het bijzonder;

Op de voordragt van Onzen Minister van Justitie, van den 15den Mei 1861, nº. 122, Algemeen Secretariaat,

Hebben goedgevonden en verstaan, de statuten van de Vereeniging, genaamd: *Genootschap ter bevordering van Heel- en Verloskunde*, gelijk die bij het verzoekschrift zijn overgelegd, goed te keuren, en de vereeniging mitsdien als regtspersoon te erkennen.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk met de goedgekeurde statuten zal worden geplaatst in de *Staats-courant* en het *Staatsblad*.

's Gravenhage, den 21sten Mei 1861.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
GODEFROI.

Uitgegeven den *dertigsten* Mei 1861.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE WEERT, *l. D.*

STATUTEN *van de vereeniging, genaamd Genootschap ter bevordering van Heel- en Verloskunde.*

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1. In Amsterdam wordt eene vereeniging opgerigt, welke uitsluitend uit daar gevestigde heelmeesters en heel- en vroedmeesters zal bestaan, en wel voor den tijd van vijf en twintig jaren.

Art. 2. Deze vereeniging zal den naam dragen: *Genootschap ter bevordering van Heel- en Verloskunde.*

Art. 3. Het doel van deze vereeniging is bevordering van de heel- en verloskundige wetenschap, en behartiging der belangen van hare beoefenaren.

Art. 4. Om dit doel te bereiken wordt eene commissie benoemd van zeven leden, onder wier leiding de gewone en algemeene vergaderingen worden gehouden, waarop wetenschappelijke beschouwingen en praktische ervaringen worden medegedeeld en besproken; terwijl aan hare zorg de bewaring en completering der verzameling van heel- en verloskundige werktuigen voor gemeenschappelijk gebruik der leden wordt opgedragen; zij heeft uit haar midden haren voorzitter, vice-voorzitter, secretaris thesaurier enz.

Art. 5. De commissie wordt op eene algemeene vergadering bij geheime stemming gekozen. Die de meeste van de uitgebragte stemmen der aanwezige leden op zich vereenigt, is benoemd.

Art. 6. Jaarlijks treden twee, om het derde jaar drie leden af. De aftredende leden zijn herkiesbaar.

Art. 7. Op de algemeene vergadering in de maand Januarij zal de volgens artt. 5 en 6 bepaalde verkiezing van leden der commissie plaats hebben, verder zal het jaarlijksche verslag der verrigtingen van de commissie door den secretaris medegedeeld en rekening en verantwoording van het beheer der gelden door den thesaurier gedaan worden.

Art. 8. De commissie vergadert zoo dikwijls zij zulks noodig acht, minstens alle twee maanden, en wel in de maanden Januarij, Maart, Mei, Julij, September en November, ten einde te beraadslagen over al datgene, wat de leden van de vereeniging ter harer kennisse mogten gebragt hebben; zij zal echter aan geene zaak, al vindt zij er haar geschikt toe, gevolg geven, welk haar niet schriftelijk, van de handteekening des inzenders voorzien, minstens 14 dagen vóór de algemeene vergadering medegedeeld is.

Art. 9. Elk lid heeft de bevoegdheid ten allen tijde schriftelijk bij den president de bijeenroeping eener algemeene vergadering aan te vragen; in die aanvrage moet het onderwerp, dat men daar behandeld wil hebben, medegedeeld worden, opdat de president het aan de commissie overlegge en deze oordeelen kan, of er al dan geene termen tot zulk eene bijeenroeping bestaan; wordt echter deze aanvrage door minstens een vierde der leden van de vereeniging ondersteund, dan zal de commissie gehouden zijn, acht dagen na de ontvangst dier aanvrage de leden tot eene algemeene vergadering op te roepen.

Bijzondere bepalingen.

Art. 10. Daar de commissie de vereeniging der heel- en vroedmeesters vertegenwoordigt, handelt zij, waar zulks noodig is, uit hunnen naam en geeft, hetzij in eene buitengewone of anders in de eerstvolgende algemeene vergadering, verslag van hetgeen zij in het algemeen belang nuttig en noodig heeft geoordeeld te doen.

Art. 11. Aan haar is het regt toegekend om de leden van de vereeniging, wanneer zij dit noodig acht, tot het houden eener buitengewone vergadering, bijeen te roepen.

Art. 12. Wordt een van de leden der vereeniging in het uitoefenen zijner betrekking bemoeijelijkt, of in zijne regten verkort, dan kan hij zich schriftelijk tot de commissie wenden, welke, ingeval zij zijne grieven gegrond vindt, die zaak in behandeling zal nemen.

Art. 13. De commissie zal trachten de partijen onderling te bevredigen en zoo hiertoe geene mogelijkheid bestaat, de zaak voor de algemeene vergadering brengen, ten einde naar het besluit der meerderheid te handelen.

Art. 14. Komen er feiten door leden der vereeniging gepleegd ter kennisse van de commissie, — welke den bedrijver tot oneer kunnen verstrekken, — dan zal zij hem op de meest kiesche wijze hiervan trachten terug te brengen of behulpzaam zijn om ze te herstellen. Mogten de pogingen van de commissie daartoe zonder gevolg blijven, dan zal de zaak aan het oordeel der leden op de volgende algemeene vergadering onderworpen worden.

Art. 15. De bij art. 14 bedoelde leden zullen zich aan de uitspraak van de meerderheid der vergadering moeten onderwerpen, op verbeurte van hun lidmaatschap. Zulke van hun lidmaatschap vervallen leden kunnen in de twee eerste jaren niet weder tot leden van deze vereeniging worden voorgesteld.

Art. 16. De commissie heeft ook de bevoegdheid uit zich zelve of op verlangen van een of meerdere leden der vereeniging, voorstellen te doen of middelen op te sporen, welke leiden kunnen tot verdere wetenschappelijke ontwikkeling der leden.

Van de vergaderingen.

Art. 17. Er zullen jaarlijks 6 algemeene vergaderingen gehouden worden en wel op den 3den Dingsdag van de maanden Januarij, Maart, Mei, Julij, September en November, des avonds ten $7^1/_2$ ure precies.

De leden worden bij biljetten tot het bijwonen dezer algemeene vergaderingen, minstens drie dagen van te voren, opgeroepen.

Die niet mogten verschijnen betalen eene boete van 50 cents. Van deze boete stelt vrij ziekte, mits hiervan voor of staande de vergadering aan den secretaris schriftelijk kennis gegeven wordt. Hij die in de vergadering komt na de opening, verbeurt eene boete van 25 cents.

Art. 18. Op de bedoelde oproepingsbiljetten, welke door den secretaris zullen zijn onderteekend, worden de onderwerpen welke behandeld zullen worden, ter kennisse gebragt van de leden; tevens zullen daarop de namen der nieuw voorgestelden worden bekend gemaakt, over welke in de vergadering zal worden geballoteerd.

Art. 19. De vergaderingen worden geleid door den voorzitter of zijnen plaatsvervanger bij de commissie.

Art. 20. Nadat de vergadering door den president geopend is, leest de secretaris de notulen van hetgeen in de vorige vergadering behandeld is geworden. Na goedkeuring worden zij door den president en secretaris onderteekend. Daarop heeft de ballotage over de voorgestelde leden plaats. Hierna volgen huishoudelijke zaken, de vereeniging betreffende, de behandeling van ingekomen voorstellen, wetenschappelijke mededeelingen, waarna de vergadering gesloten wordt.

Na het sluiten der vergadering wordt de avond verder nuttig en vriendschappelijk doorgebragt.

Art. 21. De besluiten der vergadering geschieden bij volstrekte meerderheid van stemmen. Bij staking derzelve is die van den president beslissend.

Art. 22. Alle besluiten op eene vergadering genomen zijn verbindend voor elk lid der vereeniging. Hij die in strijd daarmede mogt handelen, verliest zijn lidmaatschap.

Van de verkiezing der leden.

Art. 23. Ieder die lid van de vereeniging wil worden, meldt zich ten dien einde schriftelijk bij den president of secretaris aan.

Van zijne aanvrage wordt den leden bij de oproeping ter vergadering kennis gegeven en zal voor hem op die vergadering zelve worden geballoteerd.

De ballotage heeft plaats op door den secretaris geteekende stembiljetten.

Om als lid te worden aangenomen zal hij minstens twee derde der stemmen der aanwezigen op zich moeten vereenigen.

Art. 24. Iemand die gedeballoteerd wordt, mag niet dan na verloop van een jaar op nieuw worden voorgesteld. Na drie malen gedeballoteerd te zijn kan men niet weder worden voorgesteld.

Art. 25. Bij zijne opname tot lid, onderteekent hij de statuten van de vereeniging, en wordt hem een exemplaar derzelve ter hand gesteld.

Art. 26. Mogt een der leden voor zijn lidmaatschap willen bedanken, dan moet hij hiervan schriftelijk aan den president of secretaris kennis geven; verlangt hij later weder als lid te worden aangenomen, dan zal hij zich op nieuw aan eene ballotage moeten onderwerpen.

Art. 27. Ieder lid zal, ter bestrijding van de noodige kosten, jaarlijks eene bijdrage betalen van f 5, met welker inning, beheer en verantwoording de thesaurier persoonlijk belast is.

Na Junij lid wordende, betaalt men het halve bedrag der contributie voor het loopende jaar.

De contributie wordt in de maand Januarij op quitantie, door den thesaurier geteekend, bij vooruitbetaling opgehaald. Mogten er leden zijn welke na herhaalde aanvrage binnen het eerste trimester haar niet voldaan hebben, dan zijn zij van hun lidmaatschap vervallen.

Art. 28. Veranderingen in de statuten kunnen slechts op de eerste jaarlijksche algemeene vergadering gemaakt worden. Geene verandering wordt als zoodanig tot wet verheven, tenzij door drie vierden der tegenwoordig zijnde leden goedgekeurd.

Aldus gedaan en vastgesteld in de vergadering van 12 December 1857. Herzien in Mei 1861.

Namens de Commissie,
H. Pek, *President*,
A. Boom, *Secretaris*.

Behoort bij Zijner Majesteits besluit van den 21sten Mei 1861 (*Staatsblad* n°. 28.)

Mij bekend.
De Minister van Justitie,
Godefroi.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 20sten Mei 1861, n°. 52, is aan den heer *J. Smith*, vice-consul van Spanje te Rotterdam, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der orde van Isabella la Católica.

Het heeft den Koning behaagd te bekrachtigen de door de beide afdeelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen in hare op den 26sten April jl. gehouden buitengewone vergaderingen gedane verkiezingen, als:

door de natuurkundige afdeeling van de heeren *G. Simons* tot voorzitter; *C. J. Matthes* tot ondervoorzitter; *P. J. Maier* en *D. W. Rost van Tonningen* tot correspondenten; en *H. W. Dove* en *H. R. Goeppert* tot buitenlandsche leden; en

door de letterkundige afdeeling van de heeren *J. de Wal* tot voorzitter; *W. Moll* tot ondervoorzitter; *G. Acker Stratingh*, *S. Vissering* en *L. A. te Winkel* tot gewone leden, *B. F. Matthes* tot correspondent en graaf *G. Conestabile* tot buitenlandsch lid.

Bij besluit van 28 Mei jl., n°. 77, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. de heeren *J. de Koningh* Cz., te Enkhuizen, en *S. Hingst*, te Harlingen, wier diensttijd als leden van het collegie voor de zeevisscherijen eindigt met den 1sten Junij 1861, als zoodanig op nieuw te benoemen;

2°. den heer *C. J. Baars* te Arnemuiden, wiens diensttijd als lid van het collegie voor de zeevisscherijen eindigt met den 1sten Junij 1861, op dien dag als zoodanig, overeenkomstig zijn te kennen gegeven verlangen, eervol te ontslaan, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezen diensten, en in zijne plaats tot lid van gemeld collegie met ingang van 1 Junij aanstaande te benoemen den heer *H. A. van IJsselsteyn* jr., te Zierikzee.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 28sten Mei 1861, n°. 69, is benoemd tot regter in de arrondissements-regtbank te Deventer mr. *H. van Loghem*, thans regter-plaatsvervanger in die regtbank, alsmede wethouder der gemeente Deventer, en lid der Provinciale Staten van Overijssel.

Bij Koninklijk besluit van 20 Mei 1861, n°. 42, is benoemd tot directeur van het postkantoor te Texel, de heer *P. de Vries*, thans geägreëerde klerk op het postkantoor te Purmerend.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

Bij het Departement van Kolonien is, ten behoeve van de noodlijdenden door den watersnood op Java, van de heeren Burlage en Zoon te Amsterdam, uit naam van den heer C. H. Swalue ontvangen een wissel groot twee honderd gulden Nederlandsch courant.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIE.

Onlangs is het derde corps van het Sardinische leger uit het zuiden van Italie teruggeroepen en aan den Beneden-Po geplaatst. Thans wordt uit Turyn gemeld, dat het Sardinische gouvernement dien voorzorgmaatregel niet toereikend achtende, dewijl te Padua en te Rovigo door de Oostenrijkers nieuwe versterkingen worden daargesteld, besloten heeft de vestingwerken van Ferrara en Comacchio, op den linker oever van den Po, uit te breiden en te verbeteren.

— Te Nola, nabij Napels, ligt een corps vrijwilligers, onder den naam van Hongaarsch legioen, meerendeels uit Hongaren bestaande. De telegraaph meldde dezer dagen, dat hun bevelhebber, de kolonel Gäll, door het Sardinische gouvernement afgezet was. De reden hiervan is, volgens nadere berigten, dat hij heimelijk bezig was vrijwilligers aan te werven voor eene gewapende landing op de Oostenrijksche kust, welke zou worden ondernomen in verband met een plan om in Hongarye eene revolutionaire beweging te beproeven. De leiders der Hongaarsche uitgewekenen, zoo als Kossuth en Klapka, die zich dezer dagen te Turyn hebben vereenigd, verklaarden aan de onderneming van Gäll geheel vreemd te zijn en dezelve af te keuren.

— Volgens een bij de *Indépendance Belge* ontvangen schrijven uit Turyn van 26 Mei, afkomstig van eenen voorstander der Italiaansche beweging, heeft de laatstelijk bij de Kamer van Afgevaardigden gevoerde discussie over de zaken van Napels, bij het publiek aldaar eenen smartelijken indruk gemaakt. Hoe veel moeite ook door de ministers was gedaan om die discussie te bekorten en te smoren, er was genoeg gezegd om te doen zien, dat, al mogt in het Zuiden de aanhang der omver geworpen regering zwak zijn, de nieuwe orde van zaken er nog verre van gevestigd was, en dat het nog lang zou kunnen aanhouden voor dat Napels in de daad een deel van het koningrijk Italie, een steun voor hetzelve zijn zou.

Hetzelfde schrijven spreekt over de beduidenis van het besluit het welk de Kamer omtrent de interpellatie van den heer Tecchio betrekkelijk de zaken van Venetie heeft genomen (zie ons vorig nommer). Dit besluit had, naar het oordeel van den briefschrijver, ten doel, te verklaren dat de Venetianen allezins reden tot ontevredenheid hadden, en hen daardoor tot tegenkanting tegen de Oostenrijksche regering op te zetten. » Dit was het eigenlijke doel der interpellatie en der geheele discussie, schrijft hij; — het was eene vijandelijkheid, deel uitmakende van een nieuw stelsel van oorlog voeren. Maar het is niet te denken, dat Oostenrijk zich door den parlementairen vorm, waarin die vijandelijkheid gekleed was, ontzag zal laten inboezemen; het zal waarschijnlijk in die opruijingen niet berusten."

Een ander liberaal berigtgever, de Turynsche correspondent van de Londensche *Times*, zegt in een schrijven van 23 Mei, dat de zaken in Sicilie niet goed gaan, en dat aldaar vele moorden en rooverijen voorvallen.

De Turynsche berigtgever van den Parijschen *Constitutionnel* erkent, dat te Messina dezer dagen wanordelijkheden onder den kreet: leve de republiek! gepleegd zijn, en dat te Catania onlusten zijn voorgevallen, waarbij de nationale garde gevuurd en zeven personen dood geschoten heeft.

— De bisschop van Cremona in Lombardye heeft verklaard te zullen voldoen aan de uitnoodiging van het gouvernement om aan de viering van het feest van Italie's eenheid deel te nemen.

Van wege het Sardinische gouvernement zijn ook de hoogleeraren aangeschreven, voortaan in den regel niet meer ambtshalve aan de processie van den Heiligen Sacramentsdag of aan eenige andere kerkelijke plegtigheid deel te nemen.

FRANKRIJK.

De drukker en de uitgever van het bekende vlugschrift van den Hertog van Aumale, waarin Keizer Napoleon en zijne naastbestaanden hevig aangevallen en scherp gehekeld werden, zijn deswege onlangs, gelijk men weet, door de correctionele regtbank te Parijs tot eene zware straf, bestaande in gevangenis en geldboete, veroordeeld. De *Constitutionnel* berigt thans, dat aan die personen, welke ook reeds vroeger veroordeelingen hadden ondergaan, het patent van drukker en van boekhandelaar thans door de administrative overheid ontnomen is. Intusschen gaat de koningsgezinde partij voort het gemelde geschrift in Frankrijk heimelijk te verspreiden.

— De minister van koophandel van Frankrijk, de heer Rouher, heeft bij een schrijven van den 23sten dezer aan de kamer van koophandel van Havre medegedeeld, dat het gouvernement des Keizers maatregelen neemt om het Fransche handelsverkeer met de Vereenigde Staten voor schade te beveiligen.

ENGELAND.

In het Engelsche Lagerhuis wordt het tot stand komen der staatsbegrooting door de conservative oppositie nog steeds tegengehouden, in de hoop, naar het schijnt, dat er berigt uit het buitenland zal komen van eene of andere gebeurtenis waardoor de financiële berekeningen der regering omver geworpen worden. In de zitting van eergisteren is weder gehandeld over de vereeniging van de onderscheiden deelen der begrooting in éene wet. Een lid van de tory-partij, de heer Newdegate, stelde voor, die vereeniging af te keuren, als de strekking hebbende om op het stuk der belastingen de magt des gouvernements te vergrooten, die van het Huis der Gemeenten te beperken en die van het Huis der Lords te vernietigen. Dit voorstel is met 195 tegen 34 stemmen verworpen. Daarop is het besluit tot afschaffing van den papier-accijns door verscheiden sprekers wederom met de reeds meermalen aangevoerde gronden bestreden. De behandeling van dit punt is nog niet afgeloopen.

NOORD-AMERIKA.

Blijkens de berigten uit de Vereenigde Staten van den 17den dezer heeft de President Lincoln een deel van het grondgebied van eenen der afgescheiden Staten in staat van beleg gesteld. In de daartoe strekkende proclamatie wordt verklaard, dat er in den Staat Florida een opstand heeft plaats gegrepen, waardoor het leven, de vrijheid en de bezittingen van welgezinde burgers in gevaar verkeeren, en dat het alzoo noodig is aldaar maatregelen te nemen ter bescherming van die burgers en van alle ambtenaren der Vereenigde Staten, welke er bezig zijn ambtelijke werkzaamheden te verrigten. Op grond hiervan wordt de bevelhebber van de gewapende magt der Vereenigde Staten op Florida's kust in de proclamatie verder gelast, niet te gedoogen dat op de eilanden Key West, de Tortugas en Santa Rosa eenig gezag of eenige ambtsbetrekking worde uitgeoefend in strijd met de constitutie en de wetten van de Vereenigde Staten; tevens wordt hij gemagtigd om aldaar des noods de waarborgen voor de persoonlijke vrijheid der ingezetenen buiten werking te stellen, en voorts alle gevaarlijke of verdachte personen uit de nabijheid van de sterkten der Vereenigde Staten te verwijderen.

In Virginia, Kentucky en Missouri is eene talrijke minderheid van de bevolking getrouw aan de Unie, terwijl de meerderheid zich aan de gemeene verbindtenis onttrokken heeft. Daar de aanhangers der Unie in die Staten aan aanvallen en gewelddadigheden van de tegenpartij blootgestaan, is hun door de regering van Pennsylvania, van Ohio, Indiana en Illinois krachtdadige bescherming toegezegd.

Naar gemeld wordt hebben de regeringen van al de slavernij-weerende staten van het Westen eenen gezamenlijken stap bij den President Lincoln gedaan, en van hem de stellige belofte ontvangen dat er geene schikking noch vergelijk met het Zuiden zou worden gesloten, voor dat de vlag der Unie wederom wapperde op alle eedgenootschappelijke eigendommen, als vestingen, forten, arsenalen, enz.

— Het Congres der Confoederatie heeft den 7den dezer eene wet gemaakt, waarbij het bestaan van oorlog tusschen de Unie en de Confoederatie wordt erkend en verder magtiging tot het uitreiken van kaperbrieven wordt gegeven onder erkenning van het beginsel dat de lading door de vlag gedekt wordt. De aanhef dezer wet luidt aldus:

» Vermits de ernstige pogingen van dit gouvernement om vriendschappelijke betrekkingen tusschen de Vereenigde Staten en de Geconfoedereerde Staten te vestigen en alle geschilpunten naar regt en billijkheid en in goede trouw af te doen, mislukt zijn door de weigering van het gouvernement der Unie om onze gelastigden te ontvangen of eenig voorstel van hen aan te hooren;

» vermits de President der Unie 75,000 man tot de krijgsdienst heeft opgeroepen met het verklaarde doel om forten en andere sterkten, liggende in het gebied der Confoederatie en aan haar behoorende, te vermeesteren, en oorlogsschepen op de kusten der Confoederatie heeft geplaatst, en verklaard heeft onze havens te zullen blokkeren;

» vermits Virginia zich van de Unie afgescheiden, een of- en defensief bondgenootschap met de Confoederatie gesloten en hare voorloopige constitutie aangenomen heeft; en vermits Maryland, Noord Carolina, Tennessee, Kentucky, Arkansas en Missouri geweigerd hebben met het gouvernement der Unie mede te werken tot die vijandelijkheden en moedwillige aanrandingen, welke blijkbaar ten doel hebben het volk van de Geconfoedereerde Staten bevreesd te maken, te onderdrukken en ten slotte te onderwerpen; terwijl ook van den Staat Delaware, van het gebied Arizona, het gebied Nieuw Mexico en het Indiaansche grondgebied ten zuiden van Kanzas zoodanige weigering wordt verwacht;

» vermits er ten gevolge der boven gemelde feiten oorlog bestaat tusschen de Confoederatie eenerzijds en het gouvernement van de Unie, hare Staten en grondgebied andererzijds, met uitzondering van de Staten Maryland, Noord-Carolina, Tennessee, Kentucky, Arkansas, Missouri en Delaware, het gebied Arizona, het gebied Nieuw Mexico, en het Indiaansche grondgebied ten zuiden van Kanzas."

Het eerste artikel luidt aldus: » De President der Confoederatie wordt door het Congres gemagtigd om hare gansche land- en zeemagt te bezigen tot het voeren van den aldus aangevangen oorlog en om, in zulken vorm als hij zal goedvinden, onder het zegel der Geconfoedereerde Staten, aan gewapende vaartuigen van particulieren lastgevingen of brieven van marke en algemeene schadeverhaling uit te reiken tegen de schepen, goederen en bezittingen van het gouvernement der Vereenigde Staten en van de burgers en bewoners van de Staten en het gebied der Unie, met uitzondering der boven genoemde Staten en landstreken: met bepaling evenwel dat eigendom van den vijand (ten zij het in oorlogscontrabande besta), aan boord van een onzijdig schip bevonden wordende, niet onderhevig zal zijn aan in-beslag-neming krachtens deze wet; en verder met bepaling dat schepen van de burgers of ingezetenen der Unie, welke zich thans in de havens der Confoederatie bevinden (uitgezonderd die welke in dienst van het gouvernement der Unie zijn of na den 6den April jl. geweest zijn) dertig dagen tijds zullen hebben om ongehinderd gezegde havens te verlaten en hunne bestemming te bereiken."

— Berigten uit San Francisco van den 1sten dezer melden, dat de uitvoer van graan uit Californië op eene ongemeen groote schaal voortduurde. Er werden toen acht schepen voor Engeland, twee voor Australië, een voor de Kaap de Goede Hoop en een voor Britsch Columbia met tarwe geladen, alsmede een met garst voor New York.

INDIE EN CHINA.

Blijkens de berigten uit Calcutta van 22 April jl. werd het noordwesten van Britsch Indie steeds door hongersnood geteisterd; en althans nog gedurende drie maanden zou al de krachtsinspanning van het gouvernement en van de particuliere liefdadigheid worden vereischt om te verhoeden dat de bevolking dier landstreek uitstierf. Indien omstreeks het einde van Junij de gewone regens uitbleven, zou de ramp nog oneindig zwaarder worden, daar een tweede jaar van droogte en misgewas eene mate van ellende zou medebrengen, in vergelijking waarmede al wat men er tot nog toe gezien had, van weinig beduidenis zou zijn.

— De Engelsche expeditie op den Yangtse-kiang werd, bij het opvaren dier rivier, vergezeld door eenige mannen van wetenschap, welke voornemens waren de reis door Thibet voort te zetten, dat gedeelte van Midden-Azie op te nemen, en langs dien weg de noordelijke grenzen van Britsch Indie te bereiken. Volgens berigt uit Hongkong van 15 April hebben zij op het punt, alwaar de expeditie de terugreis aannam, haar verlaten en den togt westwaarts voortgezet. De Chinesche overheden te Hankow hadden beloofd hun, zoo ver het land niet in de magt der opstandelingen was, bescherming te verleenen. Omstreeks denzelfden tijd waren drie Engelschen uit Canton vertrokken, met het doel om het binnenland van China te doorreizen en langs dien weg, zoo mogelijk, de stad Hankow, aan den Yangtse-kiang, te bereiken.

Verder wordt in de aangehaalde berigten gemeld, dat eenige oorlogsschepen van de Vereenigde Staten, onder bevel van den commodore Stribbling, binnen kort den Yangtse-kiang zouden opvaren, met het doel om er maatregelen ten behoeve van den handel der Noord-Amerikanen te nemen.

Volgens het Parijsche *Journal des Débats* is er een plan in overweging, om eene regelmatige stoombootdienst op den Yangtse-kiang op te rigten.

NASCHRIFT.

Londen, 28 Mei. In de zitting van het Lagerhuis heeft lord John Russell de met de Vereenigde Staten gevoerde correspondentie over de afscheiding der zuidelijke gewesten overgelegd. De blokkade van elke haven zal, gelijk daaruit blijkt, door den Amerikaanschen bevelhebber ter algemeene kennis gebragt worden; en Engeland zal die blokkade moeten erkennen, wanneer zij overeenkomstig de internationale wetten ingesteld is.

Londen, 28 Mei (R. A.) Berigten uit New York van den 18den melden onder anderen, dat de wetgevende vergadering van Massachusetts drie millioen dollars voor bestrijding van oorlogskosten toegestaan en den gouverneur gemagtigd heeft om nog zeven millioen te leenen. De banken te Boston hadden aangeboden om vijf millioen van de nieuwe leening der Vereenigde Staten voor hare rekening te nemen. De gouverneur van Maryland had troepen aangevraagd om het bondsgouvernement te ondersteunen. De separatisten hadden het fort Munroe aangetast maar waren teruggeslagen. Men verwachtte alsnu eenen aanval op groote schaal, waarbij de president Davis in persoon de troepen zou aanvoeren. De conventie van Kentucky had een besluit genomen tot handhaving der neutraliteit.

Parijs, 28 Mei. De Prins Napoleon vertrekt aanstaanden Zondag met zijne gemalin naar Algiers, en zal ook Spanje en Syrie bezoeken.

Naar Cochinchina is eene versterking van 1750 man gezonden.

De *Opinion Nationale* zegt dat de Prins Napoleon de verkiezing tot grootmeester niet heeft aangenomen.

De *Pays* wederspreekt het berigt, volgens hetwelk de graaf Cavour te Parijs verwacht zou worden.

Parijs, 29 Mei. In den *Moniteur* worden de onlangs met Belgie gesloten overeenkomsten afgekondigd.

Poolsche grenzen, 29 Mei. Het burgerlijk opperbestuur van het koningrijk is voorloopig aan den militairen gouverneur opgedragen. De vorst Gortschakoff is iets beter, maar zal waarschijnlijk voor een jaar verlof erlangen. Naar men beweert zijn de heeren Platanoff en Karnicki ontslagen; laatstgenoemde heeft zich naar zijne goederen in Litthauen begeven.

Rome, 26 Mei (R. A.) Het tekort op de begrooting van 1861 zal gedekt worden door den verkoop van het museum Campana. De generaal de Goyon heeft het aan de grenzen in beslag genomen geld teruggegeven. Tegen den 2den Junij wordt door de liberalen eene groote manifestatie voorbereid.

Marseille, 29 Mei. Volgens berigt uit Athene van gisteren avond waren verscheiden hoogere en lagere officieren in hechtenis genomen. De ministerraad was vergaderd. Er hadden huiszoekingen plaats gehad. De orde was niet gestoord geworden, maar er heerschte ongerustheid.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'sGravenhage, *den 29sten Mei* 1861.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft heden behandeld het wets-ontwerp op de nieuwe regterlijke inrigting, dat met 25 tegen 11 stemmen werd aangenomen. Daarna zijn met algemeene stemmen aangenomen het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting over 1860, en dat tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1858. Eindelijk is de Vergadering aangevangen met de beraadslaging over het wets-ontwerp tot definitive vaststelling van het XIde hoofdstuk der Staatsbegrooting over 1861, welke op morgen zal worden voortgezet. (Zie verder het tweede bijvoegsel tot deze courant.)

Heden werden de personen, die verzocht hebben als leerling-telegrafist in aanmerking te komen, aangeschreven, om zich voor het vergelijkend onderzoek aan het gebouw op den Fluweelen Burgwal, n°. 22, te 's Gravenhage, te doen vinden op Maandag, den 10den Junij aanstaande, des voormiddags ten 8 ure.

Onder dagteekening van den 16den April 1861 hebben wij de navolgende opgaven ontvangen van de bewegingen der schepen, uitmakende het Nederlandsche eskader in Oost-Indie.

Zr. Ms. fregat *Palembang*, kapitein ter zee J. D. Wolterbeek, dienstdoend wachtschip ter reede Batavia.

Zr. Ms. korvet *Juno*, kapitein ter zee J. J. van der Moore, dienstdoend wachtschip ter reede van Soerabaija.

Zr. Ms. korvet *Pallas*, kapitein-luitenant ter zee C. L. J. d'Hamecourt, gestationeerd ter Westkust van Sumatra, is den 13den Maart van Padang vertrokken naar de verschillende plaatsen om de Noord, die door de aard- en zeebeving zijn geteisterd.

Zr. Ms. brik *de Haai*, kapitein-luitenant ter zee jhr. J. E. W. F. van Raders, is met 1°. April buiten dienst gesteld.

Zr. Ms. brik *de Cachelot*, kapitein-luitenant ter zee J. van Gogh, bevindt zich ter reede van Kanagawa.

Zr. Ms. opnemingsvaartuig *Pylades*, luitenant ter zee der 1ste klasse A. W. Keuchenius, gaat voort met de opnemingen in straat Banka.

Zr. Ms. schoonerbrik *Rembang*, luitenant ter zee 1ste klasse F. J. Abresch, gestationeerd in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo op de Koeteirivier.

Zr. Ms. schoonerbrik *Makasser*, luitenant ter zee 1ste klasse jhr. J. G. H. Clifford Kocq van Breugel, gestationeerd ter Westkust van Sumatra, is naar het eiland Lakatta vertrokken en den 8sten Maart ter reede van Padang teruggekeerd.

Zr. Ms. roeikanonneerboot n°. 14, luitenant ter zee 2de klasse L. F. Tuckermann, dienstdoend wachtschip ter reede Samarang.

Zr. Ms. schroefkorvet *Prinses Amelia*, kapitein-luitenant ter zee A. J. Kroef, is den 5den Maart, door harden tegenwind en stroom verhinderd zijnde de reede van Atjeh te bereiken, op de hoofdplaats Padang teruggekeerd, heeft vervolgens een togt naar Siboga, Singkel en Nias gedaan met den gouverneur van Sumatra's Westkust, en is daarna op den 1sten April ter reede Batavia gekomen.

Zr. Ms. schroefkorvet *Vice-Admiraal Koopman*, kapitein ter zee C. V. Zwaanshals, zal in het station der Molruksche wateren door Zr. Ms. schroefstoomschip *Citadel van Antwerpen* afgelost worden en over Timor naar Soerabaija opkomen.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Citadel van Antwerpen*, kapitein-luitenant ter zee G. F. J. Mossel, is 11 Maart van Soerabaija vertrokken, om Zr. Ms. schroefkorvet *Vice-Admiraal Koopman* in het station der Molukken af te lossen.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Groningen*, kapitein-luitenant ter zee J. van der Meersch, heeft eenige herstellingen aan het marine-etablissement te Soerabaija ondergaan en heeft order bij de vlag te komen, in afwachting eener nadere bestemming.

Zr. Ms. schroefstoomschip *het Loo*, luitenant ter zee 1ste klasse W. C. Klis, gestationeerd in de wateren van Ternate.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Reinier Claeszen*, luitenant ter zee 1ste klasse P. W. Stort, gestationeerd in de wateren van Celebes, is den 10den Maart van de reede van Macassar vertrokken tot het doen van eenen kruistogt in het noordelijk gedeelte van straat Macassar tot het opvangen der rooversprauwen, die gedurende dit jaargetijde trachten den Archipel binnen te dringen.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Reteh*, luitenant ter zee 1ste klasse jhr. H. P. de Kock, is den 10den April tot versterking van het eskader uit Nederland ter reede van Batavia gekomen.

Zr. Ms. schroefschooner *Bali*, luitenant ter zee 1ste klasse W. B. F. Escher, behoort tot de zeemagt in de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo, is 7 Maart op eenen togt van Bandjermasin naar de boven-doesson vertrokken, den 16den aldaar aan den grond geraakt en zal niet vóór er hoog water komt afgebragt kunnen worden.

Zr. Ms. schroefstoomschip *Soembing*, luitenant ter zee 1ste klasse J. C. Ondraat, ligt ter reede van Batavia voor de dienst beschikbaar, en zal eerstdaags naar het station in de wateren van Celebes vertrekken.

Zr. Ms. schroefstoomflotillevaartuig *Haarlemmermeer*, luitenant ter zee 1ste klasse P. Koning, is den 24sten Maart ter versterking van het eskader uit Nederland ter reede Batavia gekomen en vervolgens den 8sten April naar Soerabaija vertrokken.

Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*, kapitein-luitenant ter zee A. F. Siedenburg, gestationeerd in de wateren van Celebes, den 27sten Februarij van Macassar naar Pansadangan en P°. Soerantie vertrokken, op eerstgemelde plaats eene rooversprauw overmeesterd, na eene hardnekkige verdediging, daarna te Macassar teruggekeerd, den 2den Maart naar Taka Bakang vertrokken, tot het verleenen van hulp aan eene aldaar gestrande schooner.

Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno*, kapitein ter zee J. A. K. van Hasselt, wordt gebezigd tot het slepen van koopvaardijschepen met levensmiddelen en behoeften van wege de Regering bestemd voor Tjilatjap, heeft op den laatsten togt eenen in nood verkeerenden koopvaarder ter reede van Batavia gesleept.

Zr. Ms. stoomschip *Merapi*, kapitein-luitenant ter zee R. L. de Haes, is den 4den April van de reede van Batavia naar Nederland teruggekeerd.

Zr. Ms. stoomschip *Etna*, luitenant ter zee der 1ste klasse A. L. Palm, ondergaat de noodige herstellingen aan het marine-etablissement te Soerabaija.

Zr. Ms. stoomschip *Phoenix*, luitenant ter zee 1ste klasse P. F. Bezemer, gestationeerd in de wateren van Celebes, is den 2den Maart van Macassar vertrokken tot het volbrengen ener zending naar Bima, Boneratte en Rioem.

Zr. Ms. stoomschip *Suriname*, luitenant ter zee 1ste klasse J. A. van der Muelen, behoort tot de zeemagt bij de expeditie in de Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, heeft een paar togten op den Boven-Dousson gedaan en is volgens de laatste berigten van Bandjermasin gestationeerd tot bescherming van die plaats.

Zr. Ms. stoomschip *Samarang*, luitenant ter zee 1ste klasse J. L. Nierstrasz, gestationeerd in de wateren van Riouw en Linga, zoude den 30sten Maart van Riouw vertrekken tot het doen van hydrographische opnemingen in de wateren, bezuiden de straat van dien naam.

Zr. Ms. stoomschip *Celebes*, luitenant ter zee 1ste klasse C. F. Hackstroh, met 16 Maart 1861 weder te Soerabaija in dienst gesteld, heeft order bij de vlag op te komen en zal alsdan eene nadere bestemming erlangen.

Zr. Ms. stoomschip *Madura*, luitenant ter zee 1ste klasse J. J. A. D. Pfaff, gestationeerd ter Oostkust van Sumatra, heeft van uit Muntok den 1sten April eenen togt gedaan naar Tandjong Kalean en zou van daar een kruistogt doen in en bezuiden de wateren van straat Banka, tot wering van zeeroof.

Zr. Ms. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen*, luitenant ter zee 1ste klasse C. A. B. D. Rijk, behoort tot de zeemagt in de Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo; zal naar Java opkomen tot het ondergaan van de noodige herstellingen. Is van den togt op den boven Dousson te Bandjermasin teruggekeerd.

De *Javasche Courant* van 6 April jl. bevat het volgende overzigt van de jongste verrigtingen der ingenieurs van het mijnwezen.

Sumatra's Westkust. — In den loop der maand Januarij voltooide de commissie van onderzoek omtrent de vereischte middelen voor den aanleg van land- en waterwegen tot afvoer van steenkolen uit het binnenland van Benkoelen naar zee hare werkzaamheden.

Den 25sten verliet de ingenieur der 3de klasse voor de mijnen P. van Dijk Benkoelen en begaf zich naar Padang Pandjang. Daar aangekomen ontbraken de berigten omtrent den stand der werken te Timboelan, uit hoofde van voortdurende ziekte van den voorman Leblois. De ingenieur van Dijk ontving berigt van den generaal-majoor, civiel en militair gouverneur van Sumatra's Westkust, dat te Soeramatingi (Ankola) eene soort van bruinkolen was ontdekt, die gebleken was van zeer jonge vorming en der exploitatie niet waard te zijn.

Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo. — Koetie. De ingenieur der 2de klasse H. F. E. Rant kwam den 13den November te Samarinda (Koetie) aan, om aldaar een onderzoek naar kolen en het openen eener daarmede gepaarde ontginning op kleine schaal aan te vangen.

Het onderzoek bepaalde zich hoofdzakelijk tot de heuvels van Pelarang, waar de voorraad kolen van dien omvang is, dat, met zeker vooruitzigt op goeden uitslag, kan ontgonnen worden. In eene der ravijnen werd een zevental lagen gevonden, waarvan minstens twee exploiteerbaar zijn. De zwaarte dier lagen heeft eene dikte van plus minus 2.30, de ander die van plus minus 1.50 Ned. el.

Genoemde lagen kunnen door gewone gaanderijen tot op eene goede hoogte worden weggebroken, terwijl er gelegenheid bestaat tot het zinken van een put, waartoe het geschiktste punt door boring zal worden aangetoond, zoodra de ingenieur Rant eene genoegzame hoeveelheid werkvolk zal beschikbaar hebben.

Nadat de bedoelde ravijn was schoongekapt, ving men aan daarin eene insnijding te maken in regte lijn naar de lagen. De geheele lengte dezer insnijding zou bedragen circa 500 Ned. el, terwijl haar zoodanige helling werd gegeven, dat zij een gemakkelijken transportweg bij de kolenwinning zal opleveren.

In den loop der maand Januarij werd de oostelijke gaanderij in de laag n°. 1 van plus minus 1.35 Ned. el dikte aangevangen, terwijl de afvoering tot aan de loods voltooid werd. Verder werden in de ravijn, achter de loods, de overige lagen onderzocht, waarbij bleek, dat van de aldaar aan den dag komende lagen een viertal niet ontgonnen kunnen worden.

Laag n°.	1	heeft eene zwaarte	van pl. m.	1.35	Ned. el.
»	» 2	»	»	»	1.40	»
»	» 3	»	»	»	1.30	»
»	» 6	»	»	»	2.30	»

De helling is gemiddeld p. m. 22°. De hoogte der klimmende werkplaatsen of tailles kan minstens zijn 40 Ned. el, zoodat met eenvoudige gaanderijen voor de lagen n°. 1, 2 en 3 mag gerekend worden op eene productie van p. m. 40 ton kolen per strekkende el en voor de laag n°. 6 op het dubbele.

De afstanden der onderscheidene lagen tot aan de kolenloods zijn respectivelijk:

voor laag n°.	1	100	Ned. el.
» » »	2	234	» »
» » »	3	326	» »
» » »	6	500	» »

De beide gaanderijen in de laag n°. 1 zullen de gelegenheid aanbieden om met de levering van kolen een aanvang te maken, terwijl het onderzoek nog wordt voortgezet en tot zoolang de overige voorbereidende werkzaamheden voor eene geregelde ontginning zullen zijn geëindigd.

Veelvuldige regens gedurende de maand Januarij en meerdere ziektegevallen onder het werkvolk stonden den geregelden voortgang van het onderzoek zeer in den weg.

Laut poeloe. De voorman bij het mijnwezen P. J. l'Hoir, voorloopig op Laut poeloe werkzaam gesteld om den pangeran Abdoel Kadir bij de ontginning van kolen aldaar behulpzaam te zijn, kwam den 1sten Januarij op genoemd eiland aan. Hij vond er eene hoeveelheid gedolven kolen van ongeveer 800 ton, die, na gezuiverd te zijn van de daarmede vermengde aarde, eene hoeveelheid van 600 ton zuivere kool opleverde. Volgens aanwijzing van den voorman werd te Soengei Palinkar op 10 verschillende plaatsen eene ingraving gemaakt, om het aanwezige werkvolk over die plaatsen te verdeelen. Aangezien de ontginning van kolen op Laut poeloe verder aan den pangeran Abdoel Kadir zal worden overgelaten, zal de voorman l'Hoir per eerste gelegenheid weder naar Bandjermasin worden opgeroepen.

Wester-afdeeling van Borneo. — De ongunstige weêrsgesteldheid bleef gedurende de maand Februarij voorduren, zoodat de ingenieur Everwijn voor alsnog het onderzoek te Man-fo-pi niet kon voortzetten. Daar ter plaatse bepaalden zich de werkzaamheden tot het kappen van benoodigd paalwerk en het herstellen van eenige waterleidingen en afdammingen, die ten gevolge der zware overstroomingen schade hadden geleden. Op een paar togten naar de zijde van Thew-thoebong, ter opsporing van nieuwe vindplaatsen van kopererts, werd door den ingenieur Everwijn niets belangrijks gevonden.

Eiland Banka, district Blinjoe. — Gedurende de maand Januarij werden, door een gedeelte van het werkvolk, de boringen met de groote boor aan de mijn n°. 5, in de soengei Pandji voortgezet en geëindigd. Op deze plaats waren 36 boringen van 5 tot bijna 10 Nederl. el diepte verrigt, behalve nog verscheidene met den tsjam.

Daarna werden aan de mijn n°. 40, aan soengei Pandji 23 boringen met de groote boor uitgevoerd van 4 tot ruim 7 Nederl. el diepte.

De verkregen uitkomsten waren alle duidelijk en meestal gunstig. Op het einde der maand werd de boor vervoerd naar soengei Boeboes, beneden de mijn Banhok, n°. 6. Een ander gedeelte van het werkvolk was inmiddels bezig met het doen van boringen met den tsjam. Op deze wijze werden onderzocht ajer Rangak, ajer Assam, ajer Betong, ajer Medang Bakong, alle zijvalleijen, behoorende tot de hoofdvallei der soengei Pandji, en ajer Loewing, behoorende tot de soengei Semboewang in het noordelijke gedeelte van het district Blinjoe.

In ajer Rangak en ajer Assam werd eene ertslaag gevonden, die op een groot aantal punten bijzonder rijk scheen. In ajer Betong werd geen en in ajer Medang Bakong zeer weinig erts gevonden. In een gedeelte van ajer Loewing werd eene ertslaag van een goed gehalte aangetroffen, zoodat hier, zoowel als in ajer Rangak en ajer Assam uitzigt bestaat op kleine exploitatien.

Bij een togt naar den top van goenoeng Plawang vond de ingenieur J. E. Akkeringa eenige stukken aderquarts en magneetijzererts.

In den loop der maand Februarij werden in de soengei Boeboes, beneden de mijn Banhok n°. 5, 25 boringen met de groote boor verrigt van ruim 4, 5 tot bijna 11 Nederlandsche el diepte. Het terrein was zeer moeijelijk, door de zware zandlagen en den hoogen waterstand, het gevolg van de vele zware regens. Door een klein gedeelte van het werkvolk werden boringen met den tsjam aan de soengei Semboewang aangevangen.

District Soengei Leat. — In dit district werden in de maand Januarij geene onderzoekingen uitgevoerd, aangezien het Chinesche werkvolk in het district Blinjoe meerder dienst kon verrigten. In Februarij van daar teruggekeerd, vingen zij een onderzoek aan op gronden van de mijn Tjoehin, n°. 28.

De ingenieur der 3de klasse P. H. van Diest maakte eene excursie in het landschap Njalouw over de heuvels Boejen, Mangies en Djampa, den verlaten pankal Betong en aan de rivier Simboesboer.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Mei.	Rivieren,	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen	In 24 uren: gevallen
29	Boven-Rhijn. . . .	*Keulen*,	+ 38.05	+ 2.20	8 ure	»	[illegible]
28	Waal.	*Nijmegen*,	+ 8.35	+ 2.18	8 »	»	[illegible]
28	Neder-Rhijn. . . .	*Arnhem*,	+ 8.43	+ 1.52	8 »	»	0.03
28	Geldersche IJssel.	*Westervoort*,	+ 8.93	+ 1.56	8 »	»	0.04
29		*Maastricht* (brug)	+ 42.57	+ 0.37	8 »	»	[illegible]
29	Boven-Maas	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.89	»	8 »	»	[illegible]
28		*Grave*,	+ 5.06	+ 0.81	8 »	»	0.09
28	Nieuwe Maas	*Brielle* H. W.	+ 0.51	»	5 u. 45 m.	»	0.31
		Brielle L. W.	— 0.55	»	2 u. 0 m.	»	0.07

Eerste bijvoegsel tot de *Nederlandsche Staats-courant* van Donderdag 30 Mei 1861, n°. 126.

ADVERTENTIËN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Noordbrabant*.

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de gegadigden, dat de Besteding van:

1°. het Herstel en Onderhoud van de Nieuwe Schutsluis met bijbehoorende werken, onder de gemeente Werkendam, van den dag der goedkeuring van de Aanbesteding tot en met den 31sten December 1861; en

2°. het Maken van een Bazaltmuur langs een gedeelte van de oostzijde der Haven te Moerdijk,

ten gevolge van de *zeer hooge* aannemingssommen wordt afgekeurd.

Eene Herbesteding dier beide werken is bepaald op Vrijdag den 14den Junij 1861, des voormiddags ten $10\frac{1}{2}$ ure, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch.

Deze Herbesteding geschiedt bij enkele inschrijving, zoo als bepaald is, voor het eerstgemelde werk bij Art. 9 van het Bestek n°. 68, goedgekeurd den 15den April 1861, en voor het tweede, bij Art. 10 van het Bestek n°. 61, goedgekeurd den 12den April 1861.

De aandacht der gegadigden wordt er op gevestigd, dat de Inschrijvingsbiljetten voor deze werken tijdig moeten bezorgd worden aan het Gebouw van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch.

's Gravenhage, den 25sten Mei 1861.

S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Gelderland*.

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de gegadigden, dat de Besteding van het vernieuwen en herstellen van eenige gedeelten der Bestrating van den Groeten Weg langs de Zuider Zee, uit hoofde van de te hooge aannemingssom is afgekeurd.

Eene Herbesteding van dat werk is bepaald op Vrijdag den 14den Junij 1861, des middags ten 12 ure, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem.

Deze Herbesteding geschiedt bij inschrijving en opbod, zoo als bepaald is bij art. 10 van het Bestek n°. 71, goedgekeurd den 24sten April 1861.

's Gravenhage, den 27sten Mei 1861.

S. VAN HEEMSTRA.

Provincie *Noordholland*.

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 6den Junij 1861, des namiddags ten $2\frac{1}{2}$ ure zal, onder nadere goedkeuring, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 9de district, worden Aanbesteed:

het verbeteren van Jaagwegen, het uitvoeren van voorzieningen aan de boorden en van buitengewone Timmerwerken bij het Noordhollandsche Kanaal, in vijf perceelen.

De Aanbesteding zal plaats hebben zoo als in art. 10 van het Bestek is bepaald.

Het Bestek ligt ter lezing aan het Departement van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage, aan het Provinciaal Bestuur van Noordholland te Haarlem, en op alle verdere plaatsen, waar de Bestekken van openbare Bestedingen ter lezing gelegd worden.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij den Ingenieur van den Waterstaat te Alkmaar, en bij de Opzigters te Nieuwe Diep, Alkmaar en Purmerende.

's Gravenhage, 13 Mei 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Rijkstelegraaf.

BESTEDING.

Op Vrijdag, den 31sten Mei 1861, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Friesland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 2de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Leeuwarden, worden Besteed:

de aanleg eener Rijkstelegraaflijn van Leeuwarden over Heerenveen naar Meppel, in drie perceelen.

Deze Besteding geschiedt bij inschrijving, volgens art. 16 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Friesland te Leeuwarden, en op de plaatsen, waar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in die provincie ter lezing gelegd worden.

Acht dagen vóór de Besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zullen voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij de Hoofdingenieurs van den Waterstaat in Friesland, Drenthe en Overijssel, en bij den Ingenieur van Deventer te Leeuwarden.

's Gravenhage, den 14den Mei 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

MINISTERIE VAN MARINE.

** De Minister van Marine brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat gedurende de maanden *April*, *Mei* en *Junij* dezes jaars, ten kantore van de Betaalmeesters in de Arrondissementen, dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, de voldoening zal geschieden der gagementen ten laste van den Staat over het *1ste quartaal* 1861, wordende hiermede alleen bedoeld de tijdelijke pensioenen, welke door het Departement van Marine worden voldaan.

's Gravenhage, den 3den April 1861.

De Minister voornoemd,
W. J. C. H. v. KATTENDIJKE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

RUSLAND.

Blijkens bekendmaking van het Departement van Marine te St. Petersburg, afdeeling Hydrographie, zullen voor de veiligheid der schroefschepen van meer dan 24 voeten diepgang, die ter reede *Cronstadt* komen, te rekenen van den $^{1}/_{13}$den *Junij dezes jaars*, en vervolgens telken jare bij de opening der scheepvaart op die reede, behalve de reeds bestaande mastbaken tot aanwijzing der diepte van 24 voet, nog *vijf andere baken geplaatst* worden, in 27 en 28 voet diepte, namelijk: *drie roode* aan de *Noordzijde* en *twee witte* aan de *Zuidzijde* van het vaarwater bestemd voor schepen van grooten diepgang.

NOORWEGEN.

Blijkens bekendmaking van het Departement van Marine van *Noorwegen*, zal de Baak (dagmerk) bij *Mandals-Ryvingen* den 1sten *Junij dezes jaars* gesloopt worden.

Ter vervanging daarvan zal eene *nieuwe Steenenbaak* opgerigt worden, 30 voeten hoog, *van piramidalen vorm* en *geel* geschilderd.

De nieuwe baak zal waarschijnlijk met *ultimo Julij dezes jaars* voltooid zijn.

's Gravenhage, den 22sten Mei 1861.

De Minister van Marine,
W. J. C. H. v. KATTENDIJKE.

BEKENDMAKING.

De Gedeputeerde Staten van Friesland brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden:

1°. dat, krachtens Staatsbesluit van den 16den November 1860, n°. 2, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 19den December 1860, n°. 65, ten laste der provincie Friesland, tot bestrijding van eenige buitengewone uitgaven van het dienstjaar 1861, zal worden aangegaan eene Geldleening van *honderd vijf en veertig duizend gulden*, tegen eene rente van vier en een tweede ten honderd, op de navolgende, bij gemeld Staatsbesluit vastgestelde voorwaarden:

Art. 1. Deze Geldleening zal bestaan uit *honderd vijf en veertig* aandeelen, ieder groot *duizend gulden*, welke aandeelen echter ook in onderdeelen van *vijf honderd gulden*, ieder met A en B, zullen kunnen worden gesplitst.

Art. 2. Voor elk aandeel zal worden afgegeven eene obligatie op naam of in blanco, ter keuze van de deelnemers, rentende vier en een tweede ten honderd in het jaar, en voorzien van het noodige getal coupons, verschijnende 1°. November van elk jaar, waarvan de eerste verschijnt den 1sten November 1862.

Art. 3. De inschrijving zal op door Gedeputeerde Staten te bepalen tijd worden geopend, en gesloten ten Kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden, en de uitslag daarvan door middel van één of meer dagbladen worden bekend gemaakt.

Art. 4. Indien zich gelijktijdig meer gegadigden tot deelneming opdoen, zal de rang van inschrijving tusschen hen door het lot worden bepaald, nadat alvorens ieder hunner zal hebben verklaard voor welke som hij verlangt in te schrijven; zullende hij, die door het lot als eerste inschrijver is aangewezen, de eens opgegeven som niet mogen verhoogen of verminderen.

De inschrijvingen zullen overigens worden aangenomen naar gelang zij bij den Betaalmeester geschieden, terwijl zoodra voor de som van f 145,000 is ingeschreven geene verdere inschrijvingen zullen worden aangenomen.

Bijaldien echter op de leening binnen den eerstgestelden termijn van inschrijving niet tot het bepaalde bedrag mogt worden ingeschreven, zal ook het aangeboden minder bedrag kunnen worden aangenomen en later een tweede termijn van inschrijving kunnen worden gesteld, als wanneer zij, die primitief hebben ingeschreven, tot eene nieuwe inschrijving den voorrang zullen hebben.

In allen gevalle zal, bij niet-volteekening van het gevorderde bedrag na eene eerste en tweede openstelling, de aflossing op denzelfden voet geschieden als bij art. 6 is bepaald, tot dat het bedrag, waarvoor is ingeschreven of de leening aangegaan, zal zijn afgelost.

Art. 5. De storting der ingeschreven sommen zal moeten geschieden in twee termijnen, telkens voor de helft, te weten: tusschen den 1sten en 15den Augustus en tusschen den 1sten en 15den November 1861, op de gewone uren, ten Kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden, die daarvoor quitantien van storting aan de deelnemers zal afgeven.

Die quitantien zullen vervolgens worden ingetrokken tegen uitreiking van obligatien in forma, opgemaakt en geteekend ten name van Gedeputeerde Staten der provincie Friesland, in voege bij art. 2 hiervóór omschreven.

Bij gemelde obligatien zullen aan de deelnemers afzonderlijke coupons over drie maanden worden uitgereikt, tot voldoening der rente 1°. November 1861 verschenen.

Art. 6. De aflossing dezer Geldleening zal geschieden bij uitloting, als volgt:

op den	1sten	November	1862	f	10,000
» »	»	»	1863		11,000
» »	»	»	1864		12,000
» »	»	»	1865		17,000
» »	»	»	1866		18,000
» »	»	»	1867		19,000
» »	»	»	1868		20,000
» »	»	»	1869		21,000
» »	»	»	1870		16,000
				f	145,000

Art. 7. De in het vorig artikel bedoelde uitloting van de telken jare af te lossen aandeelen zal, vóór de uitreiking der obligatien, na voorafgaande bekendmaking, voor alle aandeelen in éens, ten overstaan van Gedeputeerde Staten plaats hebben in de gewone vergaderzaal op het Gouvernementshuis te Leeuwarden.

Op iedere der naar rang van inschrijving uit te reiken obligatien zal van het tijdstip, waarop zij wordt afgelost, aanteekening worden gedaan door vermelding van het betrokken jaartal.

Art. 8. De voldoening der ter aflossing aangewezen obligatien zal, aan te vangen met het jaar 1862, telken jare plaats hebben op den 1sten November, ten Kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden, onder bijbetaling van de alsdan verloopen rente, tegen inwisseling der betrokken obligatien en coupons.

Art. 9. Aan de gepatenteerde kassiers of handelaren in effecten wordt 1/8 per cent courtage toegekend over de door hen ingeschreven en aangenomen sommen, te voldoen op daartoe aan Heeren Gedeputeerde Staten in te dienen declaratien.

Art. 10. De obligatien en coupons, welke niet binnen de vijf jaren na den termijn van aflossing en verschijning aangeboden worden, zullen na dien tijd niet meer worden voldaan, maar ten voordeele der fondsen van de provincie Friesland vervallen zijn.

2°. dat de inschrijving voor gemelde leening zal worden geopend op Maandag den 3den Junij 1861, ten Kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden, in de gewone uren, en zal worden gesloten op Dingsdag den 18den Junij daaraanvolgende, des middags ten twaalf ure.

Leeuwarden, den 16den April 1861.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
van Panhuys, *Voorzitter.*
A. van der Laan, *Griffier.*

MARINE.

Openbare Aanbesteding bij de Directie der Marine te Willemsoord, op Zaturdag den 8sten Junij 1861, des voormiddags ten 10 ure, van:

het maken van negen Meerpalen en van acht Stoelen voor Uithouders langs het natte dok te Willemsoord.

Deze Aanbesteding geschiedt in één perceel bij enkele inschrijving, overeenkomstig art. 10 van het Bestek, dat, behalve bij het Departement van Marine te 's Gravenhage en de Directiën te Amsterdam, Willemsoord, Hellevoetsluis en Vlissingen, ook ter lezing ligt aan het Provinciaal Gouvernement van Noordholland en verder op al die plaatsen waar gewoonlijk de Bestekken van Rijks-Waterstaatswerken ter lezing liggen.

Twee dagen vóór de Aanbesteding wordt aanwijzing op het terrein gegeven, terwijl nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. G. van Gendt, te Haarlem en aan den Ingenieur J. Strootman, te Nieuwediep.

Willemsoord, den 28sten Mei 1861.

De Vice-Admiraal, Adjudant des Konings in buitengewone dienst, Directeur en Kommandant der Marine,
D. Bijl de Vroe.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Naarden zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het doen van belangrijke herstellingen aan Bruggen, onder het beheer der Genie te Naarden.

Deze Aanbesteding zal geschieden op Vrijdag den 31sten Mei 1861, des voormiddags ten elf ure, in het Amsterdamsche Veerhuis te Naarden, alwaar van den 25sten Mei te voren het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Naarden.

Gedrukte Bestekken zullen van den 26sten Mei 1861 bij den Opzigter van Fortificatien te Naarden voorwaardelijk verkrijgbaar zijn.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

VERPACHTING VAN HAARDASCH.

Burgemeester en Wethouders der gemeenten Zegwaart, Soetermeer en Benthuizen zijn voornemens, om op Woensdag den 12den Junij 1861, des morgens ten 10 ure, ten Raadhuize der gemeente Zegwaart, in het openbaar te Verpachten de in gemelde drie gemeenten vallende Haardasch, voor zoodanigen tijd en op de Voorwaarden, als nader te vernemen zijn ter Secretarie van Zegwaart.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij een aan Zijne Majesteit den Koning ingediend request is door *Clara Hertz*, eerder weduwe van *Nathan Ochse*, thans Echtgenoot van den mede-verzoeker *Jonas Isaac van Santen*, te Amsterdam, het verzoek gedaan, dat de beide Kinderen uit haar eerste Huwelijk, *Isidore Ochse* en *Julius Ochse*, in het vervolg den naam *Freiwald* achter hunnen familienaam *Ochse* zouden mogen voegen, ten einde ieder hunner zich voortaan kunne noemen en teekenen *Ochse Freiwald*.

Geschiedende hiervan aankondiging ter voldoening aan de voorschriften der wet.

Amsterdam, 28 Mei 1861.

*** In den jare 1800 een en zestig, den zeven en twintigsten Mei, ten verzoeke van *Maria Margaretha Visser*, Huisvrouw van *Warner Koedijk*, regtens zonder bekende woon- of verblijfplaats, doch feitelijk verblijf houdende te Amsterdam op de Korte Prinsengracht, n°. 100, ten deze woonplaats kiezende ten Kantore van den door haar gesteld wordende Procureur *Johannes Gerardus Kuhn*, op de Raamgracht, n°. 553, te Amsterdam, en uit krachte eener beschikking door de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, Eerste Kamer, den tienden April 1800 een en zestig, op het daartoe door de Requirante ingediend Verzoekschrift verleend, behoorlijk geregistreerd,

Heb ik *Johannes Samuel Stadig*, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, wonende aldaar in de Spiegelstraat bij de Kerkstraat, B B, 49, hebbende nog geen patent ontvangen,

Gedagvaard:

voornoemden *Warner Koedijk*, laatst gewoond hebbende te Amsterdam, thans afwezig, en alzoo mijn exploit doende bij aanplakking aan de voorname Deur der Vergaderplaats dezer Regtbank en aan het huis dezer Gemeente, mitsgaders bij plaatsing in de *Nederlandsche Staats-courant*, als daartoe bij voormelde beschikking aangewezen,

Om na verloop van drie maanden na heden en alzoo op Dingsdag den derden September 1800 een en zestig, des morgens ten elf ure, bij vooraf gestelden Procureur, te verschijnen ter teregtzitting van de Eerste Kamer der Arrondissements-regtbank, te Amsterdam, gehouden wordende in het Geregtsgebouw aldaar; — ten einde:

aangezien de Eischeresse, op den vijftienden Januarij 1800 een en vijftig met den Gedaagde gehuwd zijnde, zich met haren Echtgenoot alhier ter stede met der woon gevestigd heeft;

aangezien de Gedaagde zich kort na dit Huwelijk en wel op 25 Februarij 1800 een en vijftig ter Koopvaardij heeft doen aanmonsteren per het Fregatschip *Oost-Indien*, kapitein *E. E. Mos*, naar Batavia via Engeland en de Kaap de Goede Hoop, en ook werkelijk met dat schip vertrokken is, zonder dat echter sedert dien tijd en alzoo sedert nu ruim tien jaren eenige tijding van zijn leven of dood is ingekomen;

aangezien der Eischeresse Echtgenoot bij het verlaten zijner laatste woonplaats geen volmagt tot het waarnemen zijner zaken achtergelaten of orde op het beheer daarvan gesteld hebbende, de Eischeresse gebruik wenscht te maken van de bevoegdheid haar bij de wet toegekend, om namelijk niet alleen het Regtsvermoeden van Overlijden van haren Echtgenoot te provoceren, maar ook aan den regter verlof te vragen tot het aangaan van een ander Huwelijk, en tot dat einde aan gemelde Regtbank heeft verzocht den Gedaagde bij openbare Dagvaarding te mogen doen oproepen, ten einde, in geval van niet-verschijning, door gemelde Regtbank worde verklaard dat er ten aanzien van den Gedaagde bestaat Regtsvermoeden van Overlijden sedert den acht en twintigsten Februarij 1800 een en vijftig, en aan de Eischeresse worde verleend verlof tot het aangaan van een ander Huwelijk, alles met veroordeeling van den Gedaagde in de kosten, ten deze gevallen;

aangezien de Regtbank op dit verzoek beschikkende, aan de Eischeresse heeft vergund den Gedaagde bij openbare Dagvaarding, loopende op eenen termijn van drie maanden, te doen Dagvaarden, ten einde van zijn aanwezen te doen blijken, met bepaling dat deze en volgende te exploiteren Dagvaardingen zullen worden geplaatst in de *Nederlandsche Staats-courant*,

Mitsdien ten dage dienende, hetzij in persoon of door iemand van zijnentwege van zijn aanwezen te doen blijken, met verklaring dat bij gebreke van den Gedaagde om, hetzij in persoon of door iemand van zijnentwege, van zijn aanwezen te doen blijken, door de Eischeresse op haren bij voormeld verzoekschrift gedanen eisch zal worden voortgeprocedeerd ingevolge de wet.

En heb ik Deurwaarder voornoemd, Exploit doende als gezegd is, nog gelaten afschrift dezes aan den Edel Achtbaren Heer Officier van Justitie bij gemelde Regtbank, die ten blijke daarvan het oorspronkelijk met *gezien* heeft geteekend.

De kosten in debet zijn f 7.65⁵ — J. S. Stadig, *Deurwaarder.*

Sal. . . .	f 5.25	Gezien en afschrift over genomen door ons Officier van Justitie bij de Arrondissements-regtbank te Amsterdam, den zeven en twintigsten Mei 1800 een en zestig. (Get.) *H. A. Hartogh.*
Versch. .	1.20⁵	
Vac . . .	1.20	
	f 7.65⁵	

[Kosteloos.]

*** Bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te Arnhem, dd. 27 Mei 1861, is de Heer *F. G. Keidel*, gedomicilieerd te Arnhem, doch thans verpleegd wordende in het Krankzinnigen-Gesticht Meerenberg te Bloemendaal, ten verzoeke van den Heer *G. Keidel*, ter zake van krankzinnigheid, gesteld onder Curatele.

Arnhem, 28 Mei 1861. — Voor Extract,
[Kosteloos.] — *Mr.* F. Böhtlingk, *Procureur.*

*** Al degenen welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van *Elisabeth Sluiter*, weduwe *Antonie Neukuis*, in leven Tapster aan den Overtoomschen weg onder Nieuwer Amstel, en aldaar onlangs overleden, worden verzocht daarvan vóór den 15den Junij 1861 schriftelijke opgave of betaling te doen ten Kantore van den Notaris *J. W. Roeloffs Valk*, te Nieuwer Amstel. Brieven franco.

*** Die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan de Boedels en Nalatenschappen van: 1°. den Heer *Hendrik ter Poorten*, vroeger Scheepsgezagvoerder, laatstelijk Schipper op Haarlem enz., gewoond hebbende en den 23sten April 1861 overleden alhier, op den Nieuwendijk bij de Stroomarkt; 2°. van den Heer *Frederik Rijnevelt*, in leven mr. Metselaar, gewoond hebbende en 1°. Mei 1861 overleden alhier, Binnen-Amstel bij de Amstelgracht, gelieven daarvan franco schriftelijk opgave te doen vóór of op den 15den Junij dezes jaars, ten Kantore van den Notaris *A. B. Zuure*, Singel bij het Koningsplein, te Amsterdam.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

WOENSDAG 29 MEI 1861.

Amsterdam.

	pCt.			
NEDERL. Werkelijke Schuld.	2 1/2	63 1/16	63 1/8	—
Dito dito	3	75 3/8	75 7/16	—
Dito dito	4	98 11/16	98 3/4	—
Handel-maatschappij		135 1/4	—	—
SPANJE	1 3/4	43 1/16	43 3/8	43 3/8
Binnenlandsche nieuwe	3	48 7/8	49	—
PORTUGAL, oude.	3	46 3/4	—	—
RUSLAND, oude	5	103	—	—
Nieuwe	5	—	—	—
Hope	4	76 3/4	—	—
Stieglitz	4	—	—	—
Dito, 5de serie	5	82 3/4	82 7/8	—
Dito, 6de serie	5	95	95 1/8	—
Leening 1860	4 1/2	89 3/8	—	—
OOSTENRIJK, Metalliek	5	46 1/2	46 5/8	46 5/8
Dito	2 1/2	24 1/2	—	—
Zilveren	5	68 3/8	68 7/8	68 7/8
Nationalen	5	53 7/8	54	53 15/16

LONDEN, Consols.	91 5/8	ANTWERPEN, Metalliek.	56 5/8
Spanje	—	Spanje	—
PARIJS, Fr. rente	69.20	WEENEN, Metalliek.	—
Spanje	48 5/8	Wissel Londen.	138.75

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, *den 29sten Mei* 1861.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp betrekkelijk de nieuwe regterlijke inrigting.

De Minister van Justitie heeft zijne gisteren afgebroken rede vervolgd en zette zijne verdediging voort op de bedenkingen welke gemaakt waren omtrent de uitbreiding van de regtsmagt der kantonregters. Men had bezwaar gemaakt in die uitbreiding in verband met de afschaffing der emolumenten. Hij deelde in de bezwaren der vermeerdering van bezigheden van den kantonregter in extrajudiciele zaken bij de bedoelde uitbreiding niet, daar de kantonregter toch de noodige hulp zou ontvangen van plaatsvervangers, die de ondersteuning, in hun eigen belang, niet onthouden zouden. Eene weldaad was het, in het belang der achtbaarheid der justitie, die emolumenten af te schaffen; bij behoud daarvan zou de onpartijdigheid van den kantonregter gevaar loopen, vooral in die plaatsen waar meer dan een kantonregter was; de ondervinding had hem geleerd dat hij in dit opzigt niet verkeerd had gezien en hij verheugde zich dat de meerderheid der leden van de beide Kamers hierin op zijne zijde was. De griffier bleef emolumenten genieten, en hierdoor zou ook gezorgd worden dat de arbeid voor den kantonregter niet al te bezwarend zou worden.

Hierna behandelde hij het in het wetsontwerp voorkomende stelsel van strafregtspleging. Hij was overtuigd dat het tegenwoordig stelsel was eene anomalie bij gemis van de noodige eenvormigheid van behandeling. Welke afdoende redenen voor het behoud van ongelijkheid in vormen en waarborgen konden er bestaan? Deze kende hij niet. Waarom alleen verpligte instructie in strafzaken en niet in correctionele zaken? Waarom voor beide gevallen zooveel verschil in de voorloopige behandeling van misdaden en van wanbedrijven? Waarom voor de openbare behandeling even zeer verscheidenheid? De eenige reden was dat de straffen voor beide even zeer verschillend waren, en daarom waarborgen voor de toepassing van criminele straffen noodig zouden zijn. Hierin lag de dwaling. Het kwam toch steeds op de beregting zelve aan, en ter voorkoming van ligtvaardige veroordeeling. De aard van het misdrijf in correctionele zaken kon even zeer moeijelijkheden opleveren. In correctionele straffen kwam het er even zeer op aan dat goede beregting plaats had; gaf men voor de behandeling van correctionele niet evenveel waarborgen als voor criminele, men zou daardoor het vertrouwen op de justitie schokken. Sedert de afschaffing van de jury verkeerde men in dit opzigt op een zijns inziens verkeerd terrein. Met betrekking tot de instelling van de jury zelve, zoo men die als waarborg erkende, waarom die dan ook niet toegepast in correctionele zaken? Dit zou echter niet mogelijk zijn, anomalie was het echter ze alleen voor criminele zaken te behouden. Die anomalie nu wilde hij opgeheven zien, en daartoe strekte zijn stelsel. Werd het hem gegeven de bestaande strafvordering te herzien, dan zou ook in dit opzigt nader voorzien worden.

Afschaffing van instructie had hij niet bedoeld; dien waarborg tegen ligtvaardige teregtstelling zou hij niet opheffen; overbodige instructien echter waren er thans bij de verpligting die daartoe bestond, hetgeen tot vele bezwaren leidde. Bij de herziening van het Wetboek van Strafvordering zou hij de instructie maken tot eene waarheid, en hieromtrent had hij zijne denkbeelden vastgesteld en geformuleerd. Het hier voorgestelde stelsel beval zich aan door practische uitvoerlijkheid. Hierbij zou de regter zoo nabij mogelijk aan de plaats van het misdrijf wezen, hetgeen in vele opzigten wenschelijk was voor het onderzoek, de vermindering van kosten, en de verhooging van den indruk bij eene teregtstelling van den veroordeelde. In appèl was het voordeel groot de beregting te localiseren, en niet te verwijderen van de plaats des misdrijfs. Voor het gehoor van getuigen, voor de bekendheid van den veroordeelde in de plaats waar hij het misdrijf beging, zou de invloed van zijne veroordeeling grooter wezen. Het bezwaar dat alle regtbanken niet de regte collegien waren om gewone misdaden te beoordeelen, kon niet opgaan, daar deze toch belast waren met het onderzoek van belangrijke burgerlijke zaken, en voor het een zoowel als voor het ander was groote regtskennis noodig. Er waren kleine regtbanken aan te wijzen die in dit opzigt meerdere bedrevenheid dan grootere aan den dag legden. Hij voor zich zag geen bezwaar in de opdragt van criminele zaken aan alle regtbanken; wantrouwen kon men in de kleine niet hebben, want het personeel zou bij vermeerdering van tractement van zelf verbeteren. Het getal regters nu aangewezen voor de regtbanken kon geen moeijelijkheden opleveren, want het appèl was daar voor eene nadere behandeling. Hij hoopte de leden overtuigd te hebben hoe noodig het was de tegenwoordige anomalie in de strafregtspleging weg te nemen. Bij zijn stelsel zouden voor den beklaagde meer waarborgen gegeven worden dan nu bestonden.

Voor die gelijkheid was het appèl noodig. In theorie kon men lang en breed redeneren over het al of niet wenschelijke van appèl in strafzaken. Men had hier echter met de theorie niets te maken, want het appèl bestond sinds lang in de correctionele zaken. Het bestaan daarvan had geen bezwaar opgeleverd; het getal van appellen was daarbij vergroot. De ondervinding had geene moeijelijkheden daarvan doen kennen, en daarom was er geen reden om het appèl niet ook in strafzaken toe te passen. Was men daartegen, dan was men tegen het appèl, en behoorde dat ook in het correctionele af te schaffen. Waar het gold de eer en het leven van den mensch behoorde het appèl te bestaan. Het appèl in civile zaken bestond om de dwaling van den eersten regter te herstellen: datzelfde belang bestond toch ook voor strafzaken, of men moest aan de feilbaarheid van den mensch twijfelen. Hij had onregt zien plegen; de dwalingen mogten zeldzaam wezen, de mogelijkheid daarvan regtvaardigde het appèl; de afschaffing daarvan was een revolutionaire maatregel. Aan het volk zou men onregt doen, door dien waarborg weg te nemen. De daartegen ingebragte bezwaren hadden niets bewezen. De quaestie van kostbaarheid kon hier niet gelden, en bovendien had men hierin overdreven. Het appèl zou niet zoo aanmerkelijk vermeerderen als men had opgegeven; de statistiek omtrent het appèl leerde dit genoeg. De kostbaarheid van het appèl kon toenemen bij vernieuwd getuigenverhoor, maar dit was niet altijd noodig. Tegenover de kosten van het appèl stond de vermindering van kosten bij de eerste behandeling. Men had opgemerkt dat in appèl de beklaagde, bij weigering van het openbaar ministerie getuigen à décharge te doen dagvaarden ten koste van den Staat, onverhoord zou kunnen worden veroordeeld. De mogelijkheid daartoe kon oprijzen, maar daartoe waren middelen vast te stellen bij de herziening van het Wetboek van Strafvordering. De beregting in strafzaken zonder appèl was naar sommigen oordeelden niet zoo slecht geweest; dit nam hij onmiddellijk aan, maar dit argument kon niet als geldende beschouwd worden om het appèl, hetwelk bij correctionele zaken bestaat, bij strafzaken niet toe te laten. De statistiek leerde verder voldoende dat het appèl in beginsel toch als wenschelijk aan te merken was, en dat het appèl niet diende om in sommige opzigten den misdadiger te doen ontsnappen. Wel is waar kon de tweede regter ook dwalen, maar de herhaalde behandeling dwaling voorkomen. Men had het appèl onnoodig geacht, en liever verpligte instructie als waarborg ingevoerd gezien. Deze waarborg was echter niet krachtig genoeg ter voorkoming van eene onregtvaardige teregtstelling. De instructie was niet anders dan een geheim schriftelijk proces, geheel iets anders dan een openbaar proces waar de beklaagde door zijnen verdediger wordt bijgestaan. Men had de beëediging van getuigen in de instructie als eenen waarborg aangegeven. Dat middel was echter gevaarlijk, als bindende te veel den getuige, en te regt afgeschaft. Bij appèl, had men gezegd, zou de verantwoordelijkheid van den eersten regter verminderd worden; dat was ondertusschen niet juist geredeneerd, want bij de eerste behandeling was men niet zeker dat eene tweede volgen zou. Het appèl, had men verklaard, zou den eersten regter vernederen; ook dit moest hij tegenspreken, daar de vernedering van den regter nog veel grooter zou zijn bij eene onregtvaardige veroordeeling. Op het terrein der regtspleging intusschen was er alleen relative en geen absolute waarheid. De feilbaarheid van den mensch te erkennen was geene schande. Het getuigenverhoor bij appèl kon almede geene bezwaren opleveren, daar de ondervinding had doen zien hoe onder het stelsel van renvooi naar een ander hof het getuigenverhoor geene moeijelijkheid had opgeleverd. Bezwaren aan het tijdsverloop verbonden hadden zich niet opgedaan, en het tijdsverloop tusschen de behandeling van beide instantien zou men kunnen bekorten; bij afwijkingen van verklaringen was het proces-verbaal van het vroeger gebeurde dáár om den getuige terug te brengen tot zijne eerste verklaring. Hiermede hoopte hij het stelsel van appèl te hebben geregtvaardigd; geen stelsel was volmaakt, maar hetgeen hij had voorgedragen wenschte hij door de Kamer te zien goedgekeurd, hopende hij dat deze zijne innige overtuiging ten deze deelen zou.

Met betrekking tot bedenkingen rakende ondergeschikte punten, gaf hij daarna eenige inlichtingen. Deze betroffen: 1°. de wachtgelden van uitvallende regters en ambtenaren bij de invoering dezer wet te verleenen, in verband met die van de kantonregters; 2°. het bewuste decreet van 1811, zijnde hij van oordeel dat tegen de geldigheid van het decreet veel te zeggen is; 3°. de afschaffing van de voordragten van candidaten bij vacaturen bij regterlijke collegien, welke hij in vele opzigten noodig achtte.

Hiermede eindigde de Minister van Justitie zijne rede. Hij zeide overtuigd te zijn van niet allen overtuigd te hebben, daar er groot verschil van gevoelen in dit opzigt bestond. Volkomen was het wets-ontwerp niet, dit erkende hij, elk plan zou dit zijn, maar hij hoopte overtuigd te hebben dat dit plan het eenige mogelijke was om wel te slagen. Men had hem aangespoord bij verwerping een nieuw wets-ontwerp in te dienen: de geschiedenis dezer zaak van 1843 af was voldoende om aan het welslagen eener nieuwe poging te wanhopen. Zijn hoofdbeginsel van cassatie en appèl in strafzaken zou hij nooit opgeven; een wets-ontwerp zou hier niet ongewijzigd kunnen komen. Na de aanneming van dit wets-ontwerp had hij, nog eene gewigtige taak te volvoeren; lange jaren had men getobd om de hoofdbeginselen vast te stellen; eindelijk was dit wets-ontwerp tot stand gebragt, wierd het verworpen, men zou een struikelblok in den weg gelegd hebben om het regtswezen in het algemeen te verbeteren. Dat zou het gevolg wezen van de verwerping van het wets-ontwerp; verwierp men het dan moest het blijken dat het ontwerp verkeerde hoofdbeginselen bevatte en nadeelig was voor het algemeen belang, en voor zoodanig hard oordeel hoopte hij het bewaard te zien.

De heer Fransen van de Putte beantwoordde den Minister van Justitie. Hij kwam terug op de grondwettige quaestie, de onvolledigheid der wet en de ongelijkheid van het standpunt des regters in dit wets-ontwerp. Het antwoord des Ministers op zijne bedenkingen had hem niet bevredigd. Hij kon niet inzien dat men bij de grondwetsherziening van 1848 bezuiniging willende invoeren, zich eene hersenschim zou hebben voorgesteld. De beweringen des Ministers dat in zijn wets-ontwerp wel vereenvoudiging in het regtswezen zou voor oogen gehouden zijn, verklaarde hij dat hem niet hadden kunnen overtuigen. Evenmin was dit het geval met de quaestie der onvolledigheid, blijvende hij van oordeel dat het beginsel en de toepassing in ééne wet moest zamengevat zijn. De nadeelige gevolgen der splitsing waren niet wederlegd. Ook was het ongelijke standpunt van den kantonregter en de regters van de overige collegien niet genoegzaam verdedigd. De deugdelijkheid van het stelsel des Ministers moest nog bewezen worden, terwijl de geschiedenis van de bestaande instelling genoegzaam bekend was. Het minst kon hij zich vereenigen met de opdragt van de possessoire actien aan den kantonregter, diens benoeming voor vijf jaren in verband met zijne onafhankelijkheid en onpartijdigheid, welke de Minister meende te zamen te kunnen gaan. Na nog kortelijk te hebben geantwoord op de verdediging des Ministers aangaande de criminele regtspleging, en als zijne meening te hebben aangegeven dat, al mogten door de wijzigingen in het wets-ontwerp de hoofdbeginselen niet zijn aangetast, er evenwel vele ondergeschikte punten behoorende tot zamenstelling van een goed geheel overbleven, die bij hem bezwaar bleven opleveren, en die hem zouden beletten het wets-ontwerp goed te keuren. Moeijelijk was het nu te beoordeelen in hoe ver het mogelijk was een nieuw wets-ontwerp daar te stellen; de drang des Ministers op dit punt zou hem niet van overtuiging kunnen doen veranderen. Hij geloofde niet dat het Ministerie in wezenlijkheid voor de indiening van een nieuw wets-ontwerp zou terugdeinzen. Hij zag niet in dat deze wet van dien aard zou zijn dat bij eene verwerping de Minister zou moeten aftreden.

De heer Huydecoper van Maarsseveen herinnerde bezwaren tegen het wets-ontwerp te hebben ingebragt. Op het gevaar af van inconsequent te zijn, daar hij de mogelijkheid had laten doorschemeren, het wets-

ontwerp niet te zullen kunnen aannemen, moest hij verklaren van gedachten te zijn veranderd, hebbende de verdediging des Ministers zijne zienswijze grootendeels doen veranderen. Al zijne bezwaren waren wel niet opgeheven, maar de verklaring des Ministers dat bij de verwerping van het wets-ontwerp het moeijelijk, zoo niet onmogelijk zou zijn een nieuw wets-ontwerp in te dienen, had hem doen inzien dat de zaak voor beslissing rijp was, en die overweging zou hem doen besluiten de voordragt aan te nemen.

De Minister van Justitie beantwoordde nog kortelijk de opmerking van den heer Fransen van de Putte omtrent de grondwettige quaestie, en toonde aan dat de aanmerking als zoude de bepaling van de benoeming van den kantonregter voor 5 jaren niet ongrondwettig wezen, ongegrond was. Verder merkte hij op dat door dit wets-ontwerp de belangen van de bewoners van het platte land wel bevoordeeld werden, hetgeen de heer Fransen van de Putte betwijfeld had.

Het wets-ontwerp is daarop in stemming gebragt en met 25 tegen 11 stemmen aangenomen.

Voor hebben gestemd de heeren: Beerenbroek, de Villers de Pité, Bosch van Drakestein, van Wessem, van Sasse van Ysselt, van Rijckevorsel, van Andringa de Kempenaer, van Heeckeren van Wassenaer, Michiels van Kessenich, van Nispen van Pannerden, Schimmelpenninck van der Oije, van der Oudermeulen, Rijsterborgh, Loopuyt, de Vos van Steenwijk, van Beeck Vollenhoven, Hartsen, Huydecoper van Maarsseveen, Sassen, Hartevelt, van Goltstein van Oldenaller, Blankenheym, van Meeuwen, 't Hooft van Benthuizen en van Aylva van Pallandt.

Tegen hebben gestemd de heeren: van Eysinga, Fransen van de Putte, van der Lek de Clercq, van Swinderen, Cost Jordens, van Roijen, van Weel, Taets van Amerongen, Cremers, Tonckens en de Voorzitter.

De heer van Rijckevorsel voerde daarna het woord over het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk VIII der Staatsbegrooting over den jare 1860 (loodsgelden). Hij gewaagde over de gebeurtenissen van Noord-Amerika, waarmede een belangrijke handel en scheepvaart bestond, waarvoor onderscheidene redenen bestonden. Nu was er gevaar voor die scheepvaart en onveiligheid daar nu bij de bestaande onlusten, de beide partijen in Noord-Amerika kaperbrieven uitgaven. Van gewigt was het dat de Nederlandsche vlag aldaar geëerbiedigd wierd, en beschermd tegen vrijbuiterij. De handel wenschte alzoo te weten of de Regering te dien einde een eskader naar de bedoelde wateren zal zenden.

De Minister van Marine zeide met genoegen ontwaard te hebben dat tegen het wets-ontwerp geene bezwaren waren geopperd. Omtrent het loodswezen kon hij opmerken dat, hoewel sommige klagten hieromtrent juist waren, de meeste echter overdreven waren. Voor de belangen van dit onderwerp zou inmiddels voldoende gezorgd worden. Voorts verzekerde hij dat de Regering er op bedacht was maatregelen te nemen om de Nederlandsche koopvaardijschepen die in de Noord-Amerikaansche wateren ondersteuning behoefden te beschermen. Hij hoopte dat in den loop der volgende maand eenige oorlogsschepen derwaarts zouden vertrekken, welke, gevoegd bij het West-Indisch eskader, de vereischte bescherming zouden kunnen verleenen.

Nadat de heer van Rijckevorsel nog kortelijk het woord had gevoerd, werd het wets-ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

De heer van Beeck Vollenhoven besprak bij de behandeling van het wets-ontwerp strekkende tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot van 1858, de quaestie der vermindering van de vrachten op de gouvernements-producten, onlangs door de Regering ingevoerd, in verband met de uitsluiting van elders gebouwde schepen, en welke voor den overvoer van producten niet als de in Nederland gebouwde gelijke voorregten genoten, hetgeen als eene bescherming van den scheepsbouw aan te merken was, en tot nadeel voor de reederijen leidde.

De heer Hartsen maakte de Regering opmerkzaam, dat men bij de beoordeeling van de quaestie der vracht voor den overvoer van gouvernementsproducten, zich op een verkeerd standpunt plaatste, als of hier bescherming zou plaats hebben. Dit was echter het geval niet. De koopvaardijvloot was voor den Nederlandschen Staat noodig, en had belangrijke diensten ook in oorlogstijden gedaan. Het was nuttig die vloot aangevuld te houden, en dit werd door den bedoelden maatregel niet gedaan.

De heer van der Oudermeulen wilde wel den bouw van schepen aangemoedigd zien, maar verlangde dat die bouw in het binnenland zou geschieden.

De Minister van Kolonien geloofde dat het wenschelijk was de elders gebouwde schepen met de Nederlandsche gelijk te stellen op het oogenblik dat de vracht voor den overvoer van producten gelijk gesteld was met die der particulieren. Den heer Hartsen kon hij niet toegeven dat de verhoogde vracht van gouvernementswege niet gelijk zou staan met bescherming.

Nadat de heer van Beeck Vollenhoven den Minister van Kolonien beantwoord had, herhaalde de heer van Rijckevorsel de in het Verslag voorkomende opmerking, dat men niet kon begrijpen, hoe men met slaven eene overeenkomst kon sluiten voor den arbeid in de specerijperken op Banda. De Minister van Kolonien deed opmerken wat dat laatste punt betrof, dat in de dit onderwerp betreffende stukken, in de dagteekening een misslag was begaan. De heer Hartsen maakte nog de opmerking dat men door de vrachtvermindering zou komen tot eene vernietiging van de koopvaardijvloot. De Minister van Kolonien bestreed daarna nog den heer Hartsen en zeide van oordeel te zijn dat men de zaak haren vrijen loop moest laten.

Hierna werd het wets-ontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

Vervolgens werd in behandeling genomen het wets-ontwerp strekkende tot definitive vaststelling van het XIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1861.

De heer van Rijckevorsel besprak den inhoud van de Memorie van Beantwoording door den Minister van Kolonien op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer ingezonden, en herinnerde aan de discussien over het programma van de Regering van 23 April, in verband met de Memorie van Beantwoording in de Tweede Kamer gevoerd. Het had hem genoegen gedaan uit de discussien vernomen te hebben dat de in het laatste stuk nedergelegde gevoelens door al de leden van het Ministerie gedeeld werden. Genoegen had hem gedaan de magt van gematigden vooruitgang die den Minister bezielde, alsmede de toon van openhartigheid die daarin doorstraalde, en dat de Minister niet te veel had toegegeven. De Minister van Kolonien had door een en ander getoond zich een vast stelsel gevormd te hebben en voor openbaarheid gestemd te zijn, blijkbaar uit de verklaring dat de Indische begrooting na de vaststelling door den Koning, aan de Vertegenwoordiging zou worden medegedeeld. Ook was de toon in de bedoelde Memorie van Beantwoording opregt en dat stelde hij op hoogen prijs; beter was het weinig te beloven, maar het beloofde te vervullen. Met betrekking tot den verkoop van gouvernementsproducten in de Oost zeide hij van oordeel te wezen dat het moest plaats hebben op zoodanige wijze als met de belangen van den Staat als cultivateur en koopman het meest overeenkwam. Hij geloofde niet dat die verkoop tot nadeel van de scheepvaart zou strekken en was van oordeel dat al naar mate de handel aan vrije beweging werd overgelaten, dat tot voordeel zou strekken, en men aldus uit den gekunstelden toestand zou geraken, waarin men gekomen was door een lang gevolgd stelsel van bescherming. Die bescherming had nadeelig gewerkt op ontwikkeling van nijverheid en van den handel op onze eigene kolonien. Evenzeer had hij met genoegen vernomen de denkbeelden des Ministers met betrekking tot het cultuurstelsel, in hoe ver daarbij de vrije arbeid zou kunnen gepaard gaan. Ook hij was van oordeel dat de voordeelen van het cultuurstelsel moesten strekken ten bate van de Regering, niet alleen om daarmede te voorzien in de koloniale baten, maar ook in de behoefte van Oost-Indie zelve, vooral met betrekking tot de verbetering der communicatiemiddelen, vooral de spoorwegen, het mijnwezen, enz. Wat de begrooting zelve betrof, nam hij acte van de verklaring des Ministers dat in het vervolg daarop zouden worden gebragt de hier te lande voor de kolonien gedane uitgaven.

De heer Hartsen zeide dat de koloniale politiek der laatste tijden hem voorgekomen was onbestemd te zijn. Daarom had hem genoegen gedaan het optreden van dit Ministerie, hetwelk eene politiek scheen te willen volgen van meer bestemden aard. Geheel gerust gesteld was hij niet, omdat bij de laatste behandeling van zaken, de Minister van Kolonien gevoelens over het cultuurstelsel in verband met den vrijen arbeid had geopenbaard, waarmede hij zich niet vereenigen kon. Het cultuurstelsel was gebaseerd op den bestaanden toestand, en daar deze niet veranderd was, zag hij niet in dat men het cultuurstelsel wilde veranderen. Werkte het verkeerd dan lag de schuld hier, waar men te veel van de Oost gevergd had; terwijl uitbreiding van cultuur niet altijd met uitbreiding van het personeel had gepaard gegaan. Misbruiken waren er ongetwijfeld, maar deze konden opgeheven worden, daarom behoefde men het stelsel niet te veroordeelen. Het denkbeeld des Ministers om uit het cultuurstelsel den verpligten arbeid weg te nemen, verklaarde hij niet te begrijpen, en dit te minder omdat dit gelijk zou staan met eene slooping van het systeem. Aan Bengalen moest men zich niet spiegelen, want wat men daar deed was niet navolgenswaardig. Hij hoopte dat de Minister zijne denkbeelden omtrent dit onderwerp niet verwezenlijken zou; hij zag daarin ook politieke bezwaren omdat het moeijelijk zou wezen, bij vrije industrie allen, inlanders en vreemdelingen, aldaar te regeren. De moeijelijkheden uit de vereeniging van het cultuurstelsel met den vrijen arbeid schetste hij in breede trekken, en zeide te vreezen dat als men verder ging dan spoedig een beklagenswaardige toestand zou ontstaan. Hoe gezind voor vrijheid in de industrie, meende hij dat het wenschelijk zou wezen op het ingeslagen pad niet verder voort te gaan, alvorens de resultaten na te gaan van hetgeen tot nu was verkregen.

Met betrekking tot het consignatiestelsel, in verband met de uitbreiding van den verkoop van goederen op Java, zag hij in deze laatste geen vooruitgang in iets; maar hij zag daarvan groote gevolgen voor Java en voor Nederland te gemoet. Het consignatiestelsel mogt niet van het cultuurstelsel gescheiden worden, en zulks tot behoud van rust in gindsche streken, en van de voordeelen tot nu toe door den Staat genoten. Hij schetste de kracht der geldmarkt van Nederland, door het ingevoerde stelsel verkregen, welke verminderen zou door afschaffing der markt van koloniale producten alhier, welke aan algemeene concurrentie prijs gegeven, zich naar elders verplaatsen zou. De wenschelijkheid der vestiging van de koloniale markt in Indie in het belang van den Javaan, zag hij niet in; wel zou dit in het belang der Europeanen aldaar strekken. Ook voor den handel zou dat niet voordeelig wezen daar de ondervinding genoegzaam geleerd had hierin voorzigtig te wezen.

Na nog onderscheidene deelen der redevoeringen des Ministers van Kolonien in de Tweede Kamer uitgesproken onderzocht en wederlegd te hebben, verklaarde hij met genoegen vernomen te hebben dat de bedoeling der Regering was de zaak der drukpers bij de wet te regelen; hij gaf de hoop te kennen dat de Minister niet zou overgaan tot opheffing van het bestaande besluit omtrent het gebruik en openbaar maken van stukken uit het Indisch archief, en eindigde met te verklaren met leedwezen vernomen te hebben dat de Minister gezind was op de begrooting te brengen uitgaven hier te lande, gedaan voor onderwerpen de kolonien betreffende.

Bij het ver gevorderde uur werden de beraadslagingen gestaakt, om die op morgen ten elf ure voort te zetten.

In deze zitting is ingekomen eene ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie dat de invoer van padi vrij van regten gedurende 1861 op Java en Madura zal worden toegelaten.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.